

Vithet i antirasism, feminism & civil olydnad

Hur produceras rasism av de som kämpar mot rasism?

I denna text vaskar jag fram olika tekniker för hur vithet produceras av antirasiter, feminister och civil olydnads-aktivister.

Jag använder analyser från kritiska vithetsstudier, samt från feministisk och postkolonial forskning. Texterna är främst publicerade i *Tidskrift för genusvetenskap* temanummer "Vithet".

Fokus för forskarna i temanumret är hur vithet skapas av feministiska och antirasistiska forskare och aktivister. Det innebär att vitheten produceras genom välvilja snarare än illvilja.

Vithets-teknikerna ska inte förstås som "typiska" för antirasister eller feminister. De verkar i olika solidaritetsgrupper och motståndsgupper.

Självkritik är nödvändigt verktyg för befrielse. Sara Ahmed uttrycker det så här: "vilket projekt som helst, som syftar till att avveckla eller utmana kategorier som görs osynliga genom privilegier, är dömt att ingå i objektet för sin egen kritik." [1]

Befrielse förverkligas genom att bygga. Innovationer, byggande och misslyckanden hör tätt ihop.

För att kunna materialisera behöver befrielse fokusera mer på självkritik än kritik mot andra. Motstånd mot förtryck, över och underordning, måste alltid användas även mot den egna gruppen och organisationen.

Mina bidrag i den här texten är främst från självkritiska erfarenheter i Hammarkullen och i civil olydnads-grupper.

Välvilliga icketillhörighets-markörer

Välvilliga, snälla och nyfikna frågor kan återskapa vithet och brunhet, vi och dom, tillhöriga och icketillhöriga.

Anna Adeniji tar upp hur en person som inte ser svensk ut igen och igen behöver förklara varifrån hon eller han 'egentligen' kommer.[2] Catrin Lundström och Irene Molina tar upp samma sak: "varifrån kommer du?"[3] (Catrin Lundström).

Det finns en önskan "om att lokalisera de unga latinosvenskornas ursprung någon annanstans". "Varför denna ständiga markering av icke-tillhörighet?"[4] (Irene Molina).

Integrera producerar vithet som ideal

Integration kommer ursprungligen från latinets integrare: något som inte är helt görs helt. Integration producerar därmed ett mål, en hegemonisk helhet, ett ideal. Därmed blir det som ska integreras ofullständigt. Integration är att bli med i det hela, och därmed bli hel. På så sätt blir integration en maktteknik för att producera vithet hos bruna.

Anna Adeniji tar upp hur inklusiva markörer producerar vithet. "'jag har aldrig sett dig som svart, du är ju precis som vi'."[5]

Uttryck som innanför och utanför samhället producerar föreställningen om en väldig, svensk container som man skulle kunna vara innanför eller utanför. Innanför används för att producera vithet och svenskhet. Utanför används för att producera ickesvenskhet, ickedelaktighet.

Mångfald producerar vithet

Mångfald producerar olikhet genom likhet. Andra är annorlunda genom att de är lika varandra. Detta producerar samtidigt vithet och svenskhet. Mångfaldens öar av olikheter producerar svenskar, vilka görs lika varandra. Likhet hos svenskar är egentligen inte att svenskar är så väldigt lika varandra. Likheten ligger snarare i att svenskar är annorlunda de andra. Svenskar är lika genom att vara annorlunda de där.

Sara Ahmed tar upp hur svarta kroppar i vita rum visualiserar mångfald. "Det är själva användandet av svarta kroppar som tecken på mångfald som bekräftar vitheten. ... genom att ha oss där tycker sig organisationen 'vara' mångfaldig." [6]

Icke-vita som lyckas skapa sig en position som akademiker eller aktivister görs till bevis på mångfald. Sara Ahmed tar upp hur icke-vita forskare eller icke-vita feminister används för att dölja hur vithet återskapas inom kritisk forskning, antirasism och feminism. "Sålunda om du 'klättrar' förkroppsligar du genast det sociala mångfaldslöftet, som tilldelar dig en skärskild plats." [7]

Ulrika Dahls läsning av Ahmed är att "användandet av icke-vita kroppar, i akademien och feminismen i stort, också ofta ses som beviset på att vitheten inte (längre) är av betydelse", alltså bland kritiska forskare och bland feminister. [8]

Vit hegemonisk aktivism

Aktivism kan producera sig själv som normalitet. Motstånd utanför vit medelklass-aktivism uppfattas inte. Det passar inte in.

Katarina Matsson analyserar hur "feministiska aktioner, rörelser och ståndpunkter formulerade utanför en vit medelklass ofta osynliggörs och marginaliseras." [9] En "Vit hegemonisk feminism" produceras.

Solidaritet pekar ut bruna som sitt mål

Marginaliseringen av feminism i tredje världen kan ske genom att lyfta fram vår solidaritet med dem. Målet för solidariteten kan vara kvinnor i Västsahara, Kurdistan eller Palestina. Solidaritet kan producera vithet genom att peka ut bruna som mål för vitas solidaritet.

Internationell solidaritet blir "transnationell 'imaginär gemenskap' baserad på tanken om 'det vita västerländska'."[10] (Katarina Matsson)

Solidaritet som privilegierade hjälper bruna

Jag har vid olika tillfällen gett ickevåldsträning till Internationella Fredsbrigadernas ickevåldslivvakter för aktivister i tredje världen som lever under förtryck. Och jag har gett träning till Följeslagare som följer med hotade i Palestina och Israel. Och till Fredsobservatörer som följer Maya-folk och andra som flytt krigen i Guatemala och Mexiko.

Vid alla dess träningar har jag mött föreställningar hos vissa deltagare att européer, amerikaner eller vita har ett privilegium och en status som kan användas för att hjälpa och skydda folk i tredje världen. Vita kvinnor och män skulle alltså ha speciella möjligheter att hjälpa bruna kvinnor och män. Bruna skulle inte ha samma möjligheter. De behöver vita.

Irene Molina analyserar privilegierad solidaritet bland vita feminister så här: "Man tror också att man kan använda privilegiet att "vara vit" för att göra en god gärning, för att till exempel försvara och hjälpa "systrar i nöd". Men den medkänsla och det medlidande som kommer från vithetens privilegier, trots att de må vara välvilliga och generösa tankar måste ifrågasättas ... Jag påstår att medlidande ... handlar om kolonialismens paternalistiska, "snälla" sida, den som tolererar och inkluderar, den som räcker en hand och assisterar, men som inte ... revolterar, som inte ... gör uppror mot de rådande maktstrukturer som befäst vithet och dess privilegier."[11]

Vad kan vita göra?

Sara Ahmed möter ofta frågan: Vad kan vi som är vita göra? Frågan blir ett återskapande av den vita koloniala hjälparen. Hjälparen som vill hjälpa "dom".

"En del av dessa frågor tar formen av 'vad kan vita människor göra?' Solipsismen i denna reaktion måste bemötas. ... vit solipsism: 'att tala, fantisera och tänka som om vithet förklarade världen'." Det innebär "ett återvändande till det vita subjektets plats" samt "lokalisering av agensen till denna plats."[12]

Vit beännelse

Genom att bekänna sig som vit och privilegierad får vithet fungera renande och terapeutiskt. Samtidigt återskapas privilegierna. Bekännelsen försonar sig med vithet.

”Vita” solidaritetsaktivister, antirasister och feminister frestas att utnyttja de ”bruna” för renande beännelse, en beännelse som återinsätter ”de andra” som ”icke-vita” och sig själva som ”vita”.

”Det är alltså i förhållande till de icke vita kropparna, de rasifierade exkluderade kropparna ... som vithet – som i den föreställda beännelsen ”jag är en vit kvinna” – säkrar sina privilegier.”[13] (Irene Molina)

Vitt radikalt boende och vita kollektiv

Boende, vänskap och umgänge kan producera vita öar, oaser och ghetton bland aktivister. Det kan vara trygghet för barnen, ekologiskt boende, ekoby, eller radikalt kollektiv, som skapar dynamiker som leder till vita ghetton.

Ibland byggs vithet omedvetet in i den radikala utopin: Mysighet, intimitet, trygghet, vänskap, rebellisk stil, kollektivets radikala mat, en viss avantgardeestetik, allt detta kan producera vita öar och ghetton.

Intimiteten skyddar samtidigt den vita radikaliteten gentemot de omysiga och de som känns otrygga. Intimitet skyddar den vita oasen mot ”blandning” med de som är olika, mot de som stör radikaliteten.

Även i ”blandade” bostadsområden kan radikala kollektiv och livsstilsgrupper fungera som vita oaser och öar. I Hammarkullen där jag bor har vita oaser ibland uttryckligen framhävts som möjlighet att få dra sig tillbaka från stressigt socialt och radikalt engagemang i Hammarkullen. Vita oaser kallas vännerna eller kollektivet, och de legitimeras genom att de ger förnyad kraft att engagera sig för de som behöver oss.

Anna Adenijis kritiserar hur vita ghetton kan växa fram både i ”vita” segregerade områden och i ”blandade” områden: ”att det år 2010 går att leva i Sverige utan att behöva vänja sig vid människor som inte är vita och dessutom förmedla ... denna ovana vidare till sina barn.”[14]

Hjälpa bruna kvinnor mot bruna män legitimerar krig

Utpekandet av bruna kvinnor som förtryckta av bruna män reducerar bruna kvinnor till offer. Detta används av olika stater och krigsallianser för att legitimera mord på bruna män och krig. Dessa mord kallas sällan mord eller ens krig utan istället militära interventioner, insatser, försvar av mänskliga rättigheter.

Mikela Lundahl analyserar hur bruna kvinnor exploateras för att legitimera krig, övervakning och kontroll. "Denna offerdiskurs ... (in)direkt legitimerar kriget mot terrorism, vilket åtminstone på retorikens nivå handlade om att rädda bruna kvinnor från bruna män. Många har frapperats av likheten mellan Spivaks fras "vita män räddar bruna kvinnor från bruna män" och retoriken kring kriget i Afghanistan vintern 2001-2002."[15]

Bruna kvinnor kan inte vara ansvariga eftersom de inte agerar som "systrar"

Bruna kvinnor uppfattas ibland inte agera som äkta systrar i kampen. Detta förklaras med att dessa inte är tillräckligt frigjorda ännu. De ligger efter oss i befrielsen. Brunna kvinnor behöver därmed vita feminister för att frigöra sig, bli fria.

Mikela Lundahl tar upp hur "Postkoloniala feminister har ... undersökt ... hur svårt västerländska feminister har att tillerkänna bruna kvinnor individualitet, subjektivitet och agentskap, i synnerhet när de ... 'agerar fel'"[16].

Bruna homosexuella behöver vit hbtq

Bruna transpersoner, lesbiska och bögar har blivit "nya" offergrupper som anses behöva vita hbtq-aktivister för sin befrielse.

Mikela Lundahl analyserar hur bruna lesbiska och bruna bögar blivit en "ny arena för vita homosexuella. Rädda bruna homosexuella från samma gamla vanliga bruna män."[17]

Rädda de som akut behöver oss - istället för politisk förändring

Mänskliga rättigheter och akuta insatser för offer används ibland antipolitiskt. Genom att fokusera på de som behöver vår akuta hjälp trängs det motstånd undan som skapar omfattande politiska förändringar.

Akuta insatser hotar inte den vita ordningen.

Välvillighet och humanitära insatser används för att hindra politisk kamp som hotar våra anställningar, utbildningar, tentor, egna hem eller andra egendomar. Kamp för rättigheter eller akuta insatser hotar inte våra privilegier.

Mikela Lundahl visar hur räddandet används för att slippa utmana ens egna privilegier: "en brun ... som lider, och som det är vita kvinnors plikt att rädda. ... Genom denna splittring behöver solidariteten inte utmana privilegierna"[18].

Rasifiera svenskhet

I ett av mina samhällen, Hammarkullen, bor ungefär sextio procent med svenskt medborgarskap. Många av dessa pekas av välvilliga ut som inte riktigt svenska, egentligen inte svenskar.

Utseende, rasmarkörer, används för att bestämma verklig svenskhet. Begrepp som invandrare eller andra generationens invandrare används för att markera att vissa svenskar inte är riktigt svenska.

Många av de som pekas ut är inte ens invandrare. De är födda på "svensk mark". Kultur- och rasmarkörer förvandlar dem till invandrare.

Inte-riktigt-svenskar återskapar rasifierade föreställningar om svenskhet.

Katarina Matsson refererar till Lena Sawyer s, Black and Swedish och visar hur vanligt det är att mångfaldsaktivister återskapar ras. Mångfaldsaktivister vägrar därmed vissa medborgare fullständig svensk tillhörighet: "utifrån rasifierade konstruktioner av svenskhet exkluderas ('svarta svenskar') från nationell tillhörighet."[19]

Etnifiera

Riksdagen, svensk forskning, svenska tv-serier, dansband, julgranar, eller etablerade musiker som Beethoven, betecknas aldrig som etniska. Etnisk, etnomusik och etnisk mångfald blir tekniker för att göra bruna annorlunda vita.

Invandrare görs etniska. "Etnisk" återproducerar på så sätt vithet som oetniskt.

Katarina Matsson tar upp hur vithet produceras genom att osynliggöra sig själv, och sin vithetsproduktion: Genom att föra "samman frågor om etnicitet med 'invandrare'"[20], "att 'vara vit' ofta innebär att aldrig behöva betrakta och omtala sig som etnisk".

Naturligare och närmare naturen

Vithet förknippas i traditionell kolonial uppfattning som västerländsk civilisation, rationalism och som industrialism. Det bruna betecknas som naturligare och närmare naturen.

Antirasister och solidaritetsarbetare idealiserar och naturaliserar ibland bruna på ett postkolonialt sätt.

Anna Adeniji analyserar denna idealisering av bruna, "hur icke-vita definieras som närmare djur och natur ..., har närmare till exempelvis skratt, dans och sex."[21]

Afrika gör vita mer autentiska

"Att dansa afrikansk dans ses av kvinnorna i studien som ett säkert sätt att utforska och iscensätta föreställningar om ett mer autentiskt och feminint jag."[22] (Katarina Matsson)

Sexualiseras

Genom att sexualisera och köna det bruna kan det göras till erotisk upplevelse, begär eller personlig utveckling.

Katarina Matsson tar upp att i "vita kvinnors deltagande i afrikansk dans i

Stockholm framstår annanheten istället som ett könat och sexualiserat löfte om 'personlig förvandling' genom känsloupplevelser bortom det vanliga. Annanhet lanseras på det här sättet som ett föremål för en ny tillfredsställelse som ... är mer intensiv och tilldragande än andra 'normala' sätt att göra och känna på.”[23]

Bruna män feminiseras

Postkoloniala feminister har visat hur Gandhi, Mandela, Buddha, Jesus och andra befrielseledare feminiseras och görs snälla och beskedliga. Feminiseringen kan även göras på deltagare och medlemmar i befrielseövningar. Samt även på hela folk.

I flera nya usanska-komedier, som *The Big Bang Theory*, får indier spela feminina och homosexuella. På femtiotalet fick Little Richard sitt rock'n'roll band att klä sig fjolligt för att de skulle bekräfta fördomen att "negrer" är homosexuella. På så sätt kunde bandet få spelningar på vita klubbar utan att vita män upplevde att bandmedlemmarna var ute efter deras fruar och flickvänner.

Solidaritet med den feminiserade brune mannen kan användas för att skapa identitet av motstånd, systemkritik och broderskap.

Bruna manliga flyktingar och befrielsekämpar kan genom att feminiseras även göras till objekt för begär.

Mikela Lundahl visar hur olika tekniker för att feminisera bruna män hamnar i resonans med varandra. "Den svarte mannen feminiseras eftersom han inte är 'herre' ... och även i egenskap av att vara njutningsobjekt för den vita kvinnans sexuella begär.”[24]

Invandrare som utvecklade och fångna i "sin" kultur

Olika begrepp och uttryck kan användas för att peka ut invandrare som utvecklade. Katarina Matsson nämner "'traditionella kulturer', 'patriarkala familjer', 'dominerande invandrarmän' och 'invandrarkvinnor som offer'.”[25]

Utvecklade som hjälper utvecklade är en traditionell kolonial föreställning.

Ordet utvecklade anses dock gammaldags och ersätts bland välvilliga med andra begrepp. Effekten blir dock att människor behandlas som om de behöver hjälp med att utvecklas, eller med sin befrielse.

”Familjerna tvingas hela tiden förhålla sig till en mediabild som mer eller mindre förutsätter invandrarfamiljens dysfunktionalitet.”[26] (Katarina Matsson)

Vita tårar, suckar och ’känslor’

I ickevåldsrörelsen har parsamtal (co-counseling) använts för att träna motståndsaktivister att visa känslor och att gråta offentligt. Detta var också en metod för att göra män och kvinnor mer jämlika när det gällde känslor. Jag har varit med i ickevåldssammanhang i USA, Europa och Sverige där gråt närmast gjorts till manlig egenskap. Detta uppfattades positivt och i början fanns det inga verktyg för att ingripa när gråt användes som maktteknik. Gråt och känsloutbrott har bland annat använts när ickevåldsaktivister kritiserats.

Ulrika Dahl analyserar gråt och känsloutbrott som maktteknik bland feministiska forskare. Gråt används som defensiv maktteknik, och ibland som förnekelse: ”De senaste åren har jag som deltagande observatör i svensk feministisk forskning och politik bevittnat starka känslomässiga reaktioner hos vita feminister när postkoloniala feminister (oavsett hudfärg) påtalar den rasism som präglar såväl vissa universella genusteoretiska anspråk om kvinnors erfarenheter som de faktiska rum vi befinner oss i. Vithetens betydelse förnekas, inte minst i rum som kodas av en omärkt vithet.”

Ulrika Dahl analyserar även andra former av känslsamhet som ”härskartekniker” under feministiska forskarträffar: Samma personer som vittnat om ”manliga handledares härskartekniker och förlöjliganden av” avhandlingsprojekt använde ”suckar, invändningar, viskningar och demonstrativa uttåg ur rummet” mot ”Irene Molinas inbjudna presentation av intersektionalitetsbegreppet och dess rötter i en postkolonial kritik av hegemonisk feminism”[27].

Bruna aktivister och forskare förväntas kokettera som offer

Bruna aktivister ges ibland funktionen av att visa upp sig som offer på olika

solidaritetsträffar, konferenser och seminarier. Detta återskapar återigen föreställningen att vita hjälper bruna.

Irene Molina reflekterar över risken att förvandlas till offer istället för forskare eller aktivist. "Ytterst sällan använder jag mig själv som exempel för att tala om rasism och diskriminering. Jag vill helt enkelt inte framstå som ett offer. Jag räds tanken att provocera känslor av medlidande från omgivningen." [28]

Vita radikalas tystnad och ickeingripande

Tystnad kring den egna vithetsproduktionen bland antirasister, solidaritetsgrupper och ickevåldsgrupper gör deltagare ensamma och osäkra med sina funderingar. Andras tystnad gör oss tysta. Andras tystnad hindrar oss från att intervensera.

Diana Mulinari har vid olika tillfällen uppmärksammat avsaknaden av intern feministisk debatt kring frågor om etnicitet och ras. I början när Mulinari gjorde detta på genusforskarkonferenser och i genuspublikationer möttes hon, enligt Ulrika Dahl, av "kompakt tystnad. Inga reaktioner, ingen debatt." [29]

Universell identitet som stärker nationell

Feministisk könsidentitet kan, enligt Mikela Lundahl, på ett motsägelsefullt sätt utnyttja "bruna" kvinnor för att skapa både universell kvinnoidentitet och samtidigt producera en svensk, nationell, identitet av systerskap.

Mikela Lundahl tar upp flera tekniker för hur detta går till: "reproducera skillnaden mellan vit och icke-vit, mellan vit och brun, mellan aktiva och passiva kvinnor, mellan de frigjorde och de förtryckta - och därigenom återskapa och förstärka den nationella könade identiteten "svenska(vita)kvinnor". Genom att rikta blicken bort från sig själv ... bidrar välvillighetsdiskursen till en konceptualisering av vad den vita kvinna är" [30].

"Det vi ser är en inbyggd motsättning i den svenska jämställdhetsdiskursens uppfattning om tredje världens kvinnor. Å ena sidan ses all världens kvinnor som en del av samma förtryckta kollektiv, å den andra förstås ... vita kvinnor som överställda bruna kvinnor, genom att de förmodas ha "kommit längre" i utvecklingen mot jämlikhet - de är mer "frigjorda. ... Detta är ett utvecklingstänkande med koloniala rötter." [31]

Avslöja rasism som återskapande av vithet

Antirasism som medvetandegörande, synliggörande och avslöjande tenderar att återskapa vithet. Det som behövs är inte synliggörande utan kroppsligt och rumsligt motstånd som tränger bort och ersätter vithet (displace).

Irene Molina analyserar hur avslöjandet och synliggörandet av rasism återskapar vithet:

”Jag är inte säker på om det första uppdraget på agendan är dekonstruktionen av vitheten genom att synliggöra den. Jag ser inte heller hur det skulle kunna göras utan att bekräfta det system av privilegier som den ger vissa kroppar. Jag tänker min snarare en motståndsaktion ... och här håller jag fullkomligt med Ahmed: vithetens hus måste rivas ner, upplösas, byggas på nytt, ett nytt rum måste skapas, ett rum som är förkroppsligat på ett annorlunda sätt, ett nytt schema, en Fanonsk rörelse av kroppen i rummet”[32].

Perspektiv och erfarenhet som särskiljande tekniker

Perspektiv uppfattas som grund för radikal politisk förändring: rasperspektiv, genusperspektiv, klassperspektiv och intersektionellt perspektiv framställs som förutsättning för politisk förändring.

Perspektiv kan producera vithet genom att särskilja sig från de som inte har perspektivet. Perspektiv används därmed som norm, det blir fast kategori. Kategorier börjar genast agera kategoriserande och normerande.

Perspektiv använder gärna speciella erfarenheter för att dela upp i vi och dom: vi som har äkta erfarenhet som ”de andra” inte kan ha. Antingen är man innanför eller utanför, antingen har man perspektivet eller så har man det inte.

Irene Molina analyserar hur vita antirasister koketterar med vithet som olycklig erfarenhet. ”Vithet upplevd som erfarenhet används inte sällan som en fast kategori, ett ”vad-gör-jag-med-min-vithet”-problem.”[33]

Vithet är en olycklig erfarenhet som de ju givetvis inte kan ta sig ur. Det blir svårt att ifrågasätta eller göra motstånd mot någons upplevelse och erfarenhet. Speciellt när upplevelsen upplevs olyckligt. Upplevelse och erfarenhet

legitimerar det som är.

Upplevelse av obehag gentemot de där andra vita

Genom att dela med sig av sin personliga upplevelse av obehag gentemot de där andra vita kan vithet och brunhet återskapas samtidigt som en ställer sig själv utanför vit-brun matrisen. "Jag är inte som de där andra."

De där andra vita görs vitare än min vithet genom upplevelse av obehag. Obehaget riktas mot exempelvis vita medelklasskvinnor, vita män, vita rika, vita kapitalister, vit elit, vita heterosexuella.

Subjektiva upplevelser av obehag kan göra sig privat och offentlig samtidigt. Det privata gör upplevelsen auktoritär. Min upplevelse. Obehaget kan publiceras på sociala medier utan att någon har rätt att ifrågasätta den. Det är individens upplevelse och därmed sann. Subjektivismen kan invadera offentligheten och samtidigt neutralisera det offentliga. Offentlighet som gemensamhet, som politisk, neutraliseras genom att offentliggöra känslor av obehag mot vissa.

Obehagsupplevelse gentemot "andra vita" är en effektiv teknik som döljer hur vithet producerar vithet. Därmed hindrar det välvilliga från att ingripa.

Korsa kön, klass, ålder och ras för att dölja rasism

Genom att korsa kön, klass, ålder och ras kan vita antirasister rikta vitheten bort från dem själva. Den egna vitheten kan produceras och samtidigt döljas genom korsande (intersektioner).

Nedlåtande eller föraktfulla uttryck som vit överklass, vita män, vita kränkta medelålders kvinnor, vita gubbar, vita kärringar, judiska kapitalister, impotenta vita presidenter, återskapar vithet.

Korsandet av olika kategorier kamouflerar hur (anti)rasism producerar vithet. Användandet av flera kategorier skapar en kvasinyansering. Det låter inte så kategoriskt.

Och korsandet kamouflerar dessutom hur antirasister samtidigt producerar sexism, åldersism, klassism och ableism.

Antirasistiskt rasförakt

Rasism är återskapande av rasskillnader. Detta kan döljas bland antirasister genom att rasismen riktas mot vita, mot de vita förtryckarna. Rasismen döljs som antirasism.

Bruna görs återigen annorlunda, men indirekt. De bruna görs till de andra genom rasism mot rasisterna. Rasismens syfte är ju att krossa rasisterna.

"Vita rasister." "White trash." "Judarnas ockupation." Och liknande rasbeteckningar döljer sin produktion av rasism genom att användas mot rasisterna.

Rasismen uppfinner inverterad rasism. Genom att invertera rasismen, genom att använda rasbeteckningar på "rasisterna" och "förtryckarna", kan rasuppdelning och rasförakt produceras utan att välvilliga uppfattar det som rasism. Inverterad rasism producerar ickeingripande.

Inverterad rasism gör dessutom rasismen fetischistisk. Rasismen blir lustfylld. Antirasistiskt rasförakt ger stimulerande kraft.

(Anti)rasism gör bruna till offer som behöver räddas av antirasisternas rasism. Antirasismens rasism mot förtryckarna framställer sig själv som räddningen för de bruna.

Rasism "uppåt" producerar:

1. Rasskillnader. Uppdelning vita och bruna.
2. Rättfärdigande av rasism,
3. vilket döljs genom antirasistisk ilska.
4. Rasism tillbaka, "nedåt",
5. samt nya rasismer i nya oväntade riktningar.
6. Fetischistisk kraft till sig själv och till andra rasismer. Även till den rasism som (anti)rasismen vänder sig mot.

Hat uppåt

Hat uppåt, hat mot vita rasister, producerar rasism och vithet. Och samtidigt dölja detta bakom hatet mot rasism. Hat mot rasister är liknande teknik som när hat uppåt producerar sexism och döljer det bakom antisexism. Hat mot rasister liknar dynamiken i inverterad rasism, men hat mot rasister behöver inte innehålla inverterad rasism, det kan vara hat mot rasister snarare än mot vita rasister.

Hat uppåt ger fetischistisk kraft till annat hat, inklusive hat nedåt, hat tillbaka eller hat åt nya håll. Hat uppåt producerar hat i nya okontrollerbara riktningar. Hat mot hat skapar resonans, ömsesidig förstärkning. Hat ger kraft mot det som hatas.

Hat uppåt kan genom att definieras som antirasism producera en tafatthet och oförmåga hos idealistiska och välvilliga (ickehatande) antirasister i att ingripa. "Vi vill ju egentligen samma sak!" "Man måste ju också förstå dem!"

Ickeingripande mot hat uppåt legitimeras genom paternalistisk "förståelse". Ickeingripande legitimeras också av välviljans försonande idealisering av "dom därefter".

Förakt mot finanskapitalet som judehat

Föraktet eller hatet mot finanskapitalister bland vissa globaliseringsaktivister återskapar judehat. Bilden att finanskapitalister är mer onda än industrikapitalister är en gammal föreställning som är kopplad till att "judarna" pekades ut som månglare och senare som bankägare och finanskapitalister.

"Det går inte att förneka att hänvisningen till en illvillig '1%' bara är alltför lätt att fylla"[34] med judehat, kritiserar Rasmus Fleischer retoriken kring Occupy Wall Street. "det betyder heller inte att det räcker att säga att man 'tar avstånd från rasism', eller liknande - för (judehat) är inte en i raden av rasismer, utan en utpräglad krisideologi, verksam även i sammanhang där ingen nämner (eller ens tänker på) 'judarna' som folkgrupp".

Per Herngren

2013-01-09, version 0.1

Fotnoter

- [1] Sara Ahmed, "Vithetens fenomenologi", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 49.
- [2] Anna Adeniji, "Jag har aldrig sett dig som svart", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 84.
- [3] Katarina Matsson, "Genus och vithet i den intersektionella vändningen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 10.
- [4] Irene Molina, "Om föreställd vithet, systerligt medlinade och nya husbyggen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 79.
- [5] Anna Adeniji, "Jag har aldrig sett dig som svart", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 85.
- [6] Sara Ahmed, "Vithetens fenomenologi", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 66.
- [7] Sara Ahmed, "Vithetens fenomenologi", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 66.
- [8] Ulrika Dahl, "Rapport från vithetshavet", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 73.
- [9] Katarina Matsson, "Genus och vithet i den intersektionella vändningen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 11.
- [10] Katarina Matsson, "Genus och vithet i den intersektionella vändningen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 9.
- [11] Irene Molina, "Om föreställd vithet, systerligt medlinade och nya husbyggen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 81.
- [12] Sara Ahmed, "Vithetens fenomenologi", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 66.
- [13] Irene Molina, "Om föreställd vithet, systerligt medlidande och nya

husbyggen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 81.

[14] Anna Adeniji, "Jag har aldrig sett dig som svart", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 86.

[15] Mikela Lundahl, "Kvinnor vithet, och de andras litteratur", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 124.

[16] Mikela Lundahl, "Kvinnor vithet, och de andras litteratur", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 128.

[17] Mikela Lundahl, "Kvinnor vithet, och de andras litteratur", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 128.

[18] Mikela Lundahl, "Kvinnor vithet, och de andras litteratur", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 130.

[19] Katarina Matsson, "Genus och vithet i den intersektionella vändningen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 9.

[20] Katarina Matsson, "Genus och vithet i den intersektionella vändningen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 9.

[21] Anna Adeniji, "Jag har aldrig sett dig som svart", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 84.

[22] Katarina Matsson, "Genus och vithet i den intersektionella vändningen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 12.

[23] Katarina Matsson, "Genus och vithet i den intersektionella vändningen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 12.

[24] Mikela Lundahl, "Kvinnor vithet, och de andras litteratur", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 131.

[25] Katarina Matsson, "Genus och vithet i den intersektionella vändningen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 12.

[26] Katarina Matsson, "Genus och vithet i den intersektionella vändningen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 11.

- [27] Ulrika Dahl, "Rapport från vithetshavet", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 71.
- [28] Irene Molina, "Om föreställd vithet, systerligt medlidande och nya husbyggen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 80.
- [29] Ulrika Dahl, "Rapport från vithetshavet", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 70.
- [30] Mikela Lundahl, "Kvinnor vithet, och de andras litteratur", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 127.
- [31] Mikela Lundahl, "Kvinnor vithet, och de andras litteratur", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 127.
- [32] Irene Molina, "Om föreställd vithet, systerligt medlidande och nya husbyggen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 81-82.
- [33] Irene Molina, "Om föreställd vithet, systerligt medlidande och nya husbyggen", *Tidskrift för genusvetenskap*, nr 1-2, 2010, tema Vithet, s 81.
- [34] Rasmus Fleischer, "Perspektiv på Occupy Wall Street", Copyriot, 2011.